

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, JUDr. Ivety Glogrové, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Tomáše Homoly a JUDr. Petra Škvaina v řízení o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 9. 12. 2011, č. j. 319/2011-OD-ENA/35, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. L. N., soudnímu exekutorovi**, Exekutorský úřad Karlovy Vary, se sídlem Cihelní 14, 360 06 Karlovy Vary, při ústním jednání konaném dne 5. 6. 2013,

t a k t o :

Mgr. L. N., nar. X,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Karlovy Vary,

s e z p r o š ť u j e

návrhu ministra spravedlnosti ze dne 9. 12. 2011, č. j. 319/2011-OD-ENA/35, kterým mu bylo kladeno za vinu, že:

1. jako soudní exekutor nejméně ve 46 případech uvedených v kárné žalobě č. j. 319/2011-OD-ENA/35, v nichž byl pověřen provedením exekuce, doručoval osobně žádosti o součinnosti dle ust. § 33 a § 34 exekučního řádu, a za toto doručování si ve vydaných příkazech k úhradě nákladů exekuce účtoval paušální částku ve výši 50 Kč jako náhradu za doručení písemností dle § 15 vyhl. č. 330/2001 Sb. za každou takto doručenou žádost o součinnost, přesto, že mohl a měl doručovat v souladu se zásadou procesní ekonomie prostřednictvím provozovatele poštovní licence, a od 1. 7. 2009, dle § 56 exekučního řádu ve spojení s § 45 odst. 1 občanského soudního řádu ve spojení s § 17 odst. 1 zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, byl povinen doručovat prostřednictvím datové schránky, za něž náhrada ve smyslu § 15 exekučního tarifu nenáleží,

2. jako soudní exekutor nejméně ve 44 případech uvedených v kárné žalobě č. j. 319/2011-OD-ENA/35, v nichž byl pověřen provedením exekuce, prováděl hromadné žádosti o součinnost, kdy jednomu subjektu doručil najednou žádost o součinnost, jejíž přílohou byl seznam povinných, o jejichž majetku informace požadoval, a za takto provedenou součinnost si v každém řízení účtoval v příkazech k úhradě nákladů exekuce

za každé takové doručení paušální částku ve výši 50 Kč zvlášť, přestože by byl dle § 15 odst. 2 exekučního tarifu oprávněn účtovat tuto paušální částku pouze jednou,

3. jako soudní exekutor pověřený provedením exekucí vedených pod sp. zn. 55 Ex 954/10, 55 Ex 955/10 a 55 Ex 957/10, všechny ve věci oprávněné Komerční banky, a.s. proti povinnému M. C., podával v průběhu 5 týdnů celkem 3x žádosti o součinnost třinácti součinnostním subjektům, za jejichž osobní doručení si účtoval za každou písemnost jednotlivě 50 Kč (celkem 1.950 Kč bez DPH), přestože byl dle § 17 odst. 1 zák. č. 300/2008 Sb. povinen žádosti o součinnost doručovat do datové schránky součinnostních subjektů, za kterýžto způsob doručování mu paušální náhrada ve výši 50 Kč nenáleží, a zároveň si v každém z těchto řízení, a zároveň i v řízení sp. zn. 55 Ex 956/10, které se rovněž týkalo týchž účastníků, účtoval paušální náhradu hotových výdajů ve výši 3.500 Kč, přičemž byl povinen s ohledem na zásadu procesní ekonomie tato řízení spojit dle § 112 odst. 1 občanského soudního řádu a účtovat paušální náhradu nákladů pouze jednou,

4. jako soudní exekutor v nejméně 46 případech, uvedených v kárné žalobě č. j. 319/2011-OD-ENA/35, v nichž byl pověřen provedením exekuce, si účtoval v příkazech k úhradě nákladů exekuce odměnu ve výši 50 Kč dle § 18 odst. 1 exekučního tarifu, tedy za doručování z pověření soudu, přestože uvedené ustanovení nelze aplikovat na doručování v rámci exekuce, v níž je pověřen, ale pouze v souvislosti s další činností exekutora ve smyslu ust. § 76 odst. 1 exekučního řádu,

5. jako soudní exekutor nejméně ve 46 případech uvedených v kárné žalobě č. j. 319/2011-OD-ENA/35, v nichž byl pověřen provedením exekuce, nevyhotovoval v rozporu s § 50f odst. 3 občanského soudního řádu doručenky, přestože doručoval písemnosti prostřednictvím osobního doručení,

6. jako soudní exekutor pověřený provedením exekucí sp. zn. 55 Ex 954/10 a 55 Ex 956/10 vydal dne 11. 7. 2011 vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce, které dne 12. 7. 2011 rozeslal příslušným subjektům, jimž přikázal, aby mu zaslali částky deponované na základě jím dříve vydaných exekučních příkazů, přestože věděl, že dne 7. 7. 2011 bylo zahájeno insolvenční řízení proti povinnému a nesměl tedy dle § 46 odst. 6 exekučního řádu činit žádné úkony směřující k provedení exekuce,

7. jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce vedené pod sp. zn. 55 Ex 739/09 v dražební vyhlášce ze dne 9. 4. 2010 č. j. 55 Ex 739/09 - 95, v níž nařídil dražební jednání na den 14. 7. 2010 na 15:45 hod, ve výroku II. uvedl, že „prezence účastníků dražby proběhne dne 14. 7. 2010 od 14:45 do 15:15 v kanceláři Exekutorského úřadu Karlovy Vary, Cihelní 14. Zájemci, kteří se dostaví k prezenci později, se nemohou dražby jako dražitelé zúčastnit“, přestože dle § 336h odst. 2 občanského soudního řádu se může jako dražitel zúčastnit jednání ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu. S odkazem na text dražební vyhlášky pak následně neumožnil dvěma zájemcům o dražbu, kteří se dostavili v uvedený den v 15:20 hod, složit dražební jistotu a účastnit se dražby jako dražitelé, a to přesto, že dražební jednání bylo zahájeno až v 15:45 hodin,

čímž měl závažně porušit povinnosti stanovené právními předpisy,

neboť popsané skutky nejsou kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení (kárnou žalobu) proti Mgr. L. N., soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Karlovy Vary, pro skutky uvedené ve výroku rozhodnutí. Ve všech těchto skutcích kárný žalobce spatřoval závažné porušení povinností stanovených právním předpisem ve smyslu § 116 odst. 2 zákona č. 120/2011 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů v rozhodném znění (dále jen „e. ř.“ nebo „exekuční řád“).

Kárný soud v úvodu konstatuje, že oproti kárné žalobě z popisu skutků vypustil u skutků 1, 2, 4, 5 výslovný výčet spisů a dále popis skutků ve všech případech zestručnil, aniž by však narušil skutkové vymezení. Tento postup kárný senát považuje za přípustnou úpravu popisu skutků, aniž by byla narušena jejich totožnost.

Kárný žalobce v kárné žalobě vycházel zejména z výsledků kontroly, provedené u soudního exekutora v rámci státního dohledu ve dnech 21. – 22. 6. 2011. Při kontrole byla zjištěna pochybení při doručování v exekučním řízení, z nichž vychází skutky 1 – 5 kárné žaloby, které spolu do značné míry úzce souvisí. Kárně obviněnému je zejména vytýkáno, že v blíže nezjištěném počtu exekučních řízení prováděl doručování součinnostním subjektům osobně, což vedlo ke vzniku neúčelných nákladů, které pak nesli účastníci řízení. Takto si kárně obviněný počínal nejen v období do 30. 6. 2009, ale i později, aniž by reflektoval novou právní úpravu (zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech), podle níž vznikla soudním exekutorům povinnost doručovat písemnosti do datové schránky. Za každou osobně doručenou písemnost účtoval částku 50 Kč, a to i za situace, kdy hromadně doručoval celkem 50 písemností témuž subjektu. Nadto si částku 50 Kč účtoval v rámci exekučního řízení též za doručování z pověření soudu, kde se nejedná o doručování v rámci exekučního řízení, jehož vedením byl pověřen, nýbrž o tzv. další činnost exekutora ve smyslu ust. § 76 odst. 1 exekučního řádu. Soudní exekutor tedy při doručování nešetřil dostatečně práva účastníků, kteří byli tímto způsobem nuceni hradit neúčelně vynaložené náklady. Krom toho bylo zjištěno, že součinnosti kárně obviněný soudní exekutor realizoval jednotlivě ve všech souvisejících spisech (pohledávky stejného oprávněného vůči témuž povinnému), přičemž v každém z těchto spisů účtoval náklady doručování samostatně, namísto toho, aby s ohledem na zásadu procesní ekonomie, předmětná řízení dle ust. § 112 odst. 1 občanského soudního řádu spojil. V neposlední řadě jsou kárnou žalobou vytýkány nedostatky při vyhotovování doručenek prokazujících datum a čas doručení těchto písemností součinnostním subjektům.

Další pochybení soudního exekutora bylo kárným žalobcem shledáno v exekučních řízeních pod sp. zn. 55 Ex 954/10 a 55 Ex 956/10 v neprospěch povinného M. C. Dne 7. 7. 2011 bylo vyhláškou Krajského soudu v Plzni zn. KSPL 27 INS 11893/2011-A-2 zahájeno insolvenční řízení proti tomuto povinnému. Ačkoliv byla vyhláška soudnímu exekutorovi

doručena téhož dne, vyhotovil vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce a toto rozeslal v rozporu s ust. § 46 odst. 6 exekučního řádu dne 12. 7. 2012 plátcí mzdy povinného společnosti BOHEMIAN HANGER SORTING, s.r.o., Modré Pyramidě stavební spořitelně, a.s., a GE Money Bank, a.s. Vyrozumění o nabytí právní moci je datováno dnem 7. 7. 2011, avšak rozesláno bylo až dne 12. 7. 2011. K dotazu ministerstva spravedlnosti navíc zaměstnankyně soudního exekutora uvedla, že vyrozumění bylo dle spisového přehledu vyhotoveno až 11. 7. 2011. Proto se kárný žalobce domnívá, že soudní exekutor předmětné vyrozumění úmyslně antedatoval, aby tak zakryl svůj nesprávný postup.

Při kontrole nakonec kárný žalobce zjistil ze spisu sp. zn. 55 Ex 739/09, že soudní exekutor nařídil na 14. 7. 2010 od 15:45 hod. dražební jednání. Prezenci účastníků, a tedy i možnost složení dražební jistoty časově omezil na dobu od 14:45 do 15:15 hodin téhož dne. K dražbě pak nebyli připuštěni dva zájemci, kteří se dostavili v 15:20 hodin (tedy s dostatečným předstihem před začátkem dražby), a to přesto, že dle § 336h odst. 2 o. s. ř. má právo zúčastnit se dražby ten, kdo zaplatí jistotu do zahájení dražebního jednání. Nadto kárný žalobce poukazuje na e-mailovou komunikaci soudního exekutora s právním zástupcem oprávněného pana S., z níž usuzuje na nadstandardně přátelské vztahy mezi nimi; předmětem komunikace je zájem jmenovaného o koupi spoluvlastnického podílu na nemovitosti povinného, tedy toho podílu, který následně vydražila jako jediná dražitelka za nejnižší podání paní St.

Kárný žalobce navrhl v kárné žalobě, aby byl kárně obviněný za tato kárná provinění z exekutorského úřadu odvolán, později návrh změnil na uložení pokuty ve výši dle uvážení soudu.

II. Vyjádření kárně obviněného

Kárně obviněný uvedl ve svém písemném vyjádření ke kárné žalobě, že, podle jeho přesvědčení, obsahuje ve skutečnosti pouze tři skutky, přičemž žádný z nich není kárným proviněním.

Pokud se jedná o skutky 1 – 5, považuje je za skutek jediný, spočívající v (dle názoru kárného žalobce) nesprávném stanovení nákladů exekuce v souvislosti s doručováním písemností. Kárně obviněný zejména zdůrazňuje, že osobní doručování písemností jeho zaměstnanci nebylo motivováno snahou jakýmkoliv způsobem se obohatit, ale bylo dáno zcela objektivními důvody, zejména nákladností doručování. Dále poukazuje na skutečnost, že náklady exekuce jsou řádně vyčíslovány v příkazech k úhradě nákladů exekuce, které podléhají přezkumu obecných soudů v řízení o námitkách proti příkazům k úhradě nákladů exekuce. V rámci rozhodování o námitkách pak byl soudnímu exekutorovi nárok na náhradu nákladů za doručování pravidelně přiznáván, stejně tak za situace, kdy exekuční soud rozhodoval o zastavení řízení. Zcela stejně tomu bylo v situaci, kdy si soudní exekutor účtoval náklady dle § 18 odst. 1 exekučního tarifu (skutek 4) a kárně obviněný tedy neměl důvod se domnívat, že by jeho postup nebyl správný. Nadto není pravdou, že by vždy povinným účtoval náklady spojené s doručováním písemností v rámci prováděných součinností. Naopak, v mnoha případech si soudní exekutor účtuje

pouze minimální odměnu ve výši 3.000 Kč a náhradu hotových výdajů ve výši 3.500 Kč a DPH.

Stran používaných způsobů doručování pak kárně obviněný uvádí, že exekuční řád obsahuje oproti občanskému soudnímu řádu speciální úpravu doručování, a to v § 56. Zde jsou vyjmenovány jednotlivé způsoby doručování, přičemž není určeno žádné pořadí, v jakém by jich měl soudní exekutor využívat a žádný ze způsobů doručování není preferován. Kárně obviněný proto proporcionálně využívá všech způsobů doručování. Již zpočátku roku 2009 (v souvislosti s očekávaným nabytím účinnosti zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech) měl v úmyslu provést kompletní elektronizaci úřadu. Reorganizaci však znemožnilo policejní šetření v úřadu soudního exekutora, které započalo právě v roce 2009. Od této doby funguje úřad soudního exekutora v provizoriu a do dnešního dne se potýká s důsledky policejního šetření. S ohledem na nedokončenou elektronizaci úřadu je zasílání písemností prostřednictvím datové schránky velmi náročné a zdouhavé, a proto soudní exekutor i po roce 2009 stále do značné míry využíval osobního doručování. V poslední době již situaci velmi zjednodušilo používání Rejstříku nařízených exekucí, který umožňuje mnohem snazší komunikaci s jednotlivými institucemi a součinnosti jsou tak již prováděny takřka bezvýhradně elektronicky. Stran údajného obohacování se prostřednictvím účtování nákladů souvisejících s osobním doručováním kárně obviněný zdůrazňuje, že jím účtovaná částka 50 Kč zdaleka nepokrývá skutečně vzniklé náklady a soudní exekutor tedy nejen, že se tímto způsobem neobohacuje, ale naopak je nucen kryt výdaje z vlastních zdrojů. Z důvodu podání kárné žaloby pak soudní exekutor do skončení kárného řízení pozastavil zahrnování náhrad za osobní doručování do příkazů k úhradě nákladů exekuce.

Pokud se jedná o zjištění kárného žalobce v souvislosti s exekučními řízeními vedenými pod sp. zn. 55 Ex 954/10, sp. zn. 55 Ex 955/10 a sp. zn. 55 Ex 957/10, kárně obviněný připouští, že ze strany jeho úřadu skutečně došlo k opakovanému provádění součinnostních úkonů v průběhu 5 týdnů vůči stejným součinnostním subjektům, přičemž za každou jednotlivou písemnost byla účtována částka 50 Kč. K tomu dále uvádí, že se nejedná o běžnou praxi jeho úřadu, neboť ačkoliv to není povinností soudního exekutora, obvykle se tento snaží zohledňovat, že spolu jednotlivé spisy vzájemně souvisí. S ohledem na neexistující elektronizaci je však zjišťování těchto skutečností značně časově náročné. Pokud jde o spojování řízení, zde kárně obviněný poukazuje na právní úpravu obsaženou v ust. § 112 občanského soudního řádu, podle něhož může soud v zájmu hospodárnosti spojit ke společnému řízení věci, které u něho byly zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků. Je tedy zcela zřejmé, že občanský soudní řád spojení řízení umožňuje, nestanoví však povinnost tak činit. Tato povinnost byla v rámci exekučního řízení zavedena až novelou exekučního řádu (s účinností od 1. 1. 2013). Nadto soudní exekutor zdůrazňuje, že povinnému nic nebránilo, aby sám podal návrh na spojení řízení, pokud takový postup považoval za účelný. Po soudním exekutorovi není možno spravedlivě požadovat, aby přebíral odpovědnost za hájení práv povinného, neboť jeho primární povinností je vymoci dlužnou pohledávku.

Ke skutku 5 kárné žaloby soudní exekutor uvádí, že každá žádost o součinnost byla při doručení součinnostnímu subjektu opatřena podacím razítkem. Vzhledem k tomu, že

nebylo doručováno účastníkům řízení a nejednalo se o doručování rozhodnutí, považuje soudní exekutor tento způsob za zcela dostačující.

Ve vztahu ke skutku 6, v němž je soudnímu exekutorovi vytýkáno pochybení v souvislosti s insolvenčním řízením, se kárně obviněný zejména ohrazuje vůči tvrzení, že by z jeho strany mělo dojít k antedatování vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce. Uvádí, že dne 7. 7. 2011 byla jeho úřadu doručena vyhláška Krajského soudu v Plzni, přičemž téhož dne došlo k vyhotovení předmětného vyrozumění. K jeho rozeslání došlo později pouze z toho důvodu, že vyhláška krajského soudu byla do spisu založena až po vyhotovení vyrozumění. V důsledku omezeného provozu exekutorského úřadu (část zaměstnanců soudního exekutora čerpala touto dobou dovolenou) bylo vyrozumění fakticky odesláno až 12. 7. 2012. Kárně obviněný tak v žádném případě nerozeslal vyrozumění o nabytí právní moci usnesení úmyslně, aby se tímto způsobem obohatil, respektive pokryl náklady exekuce. Již před odesláním vyrozumění o nabytí právní moci mu bylo známo (s ohledem na vývoj v jiných exekučních řízeních proti témuž povinnému), že na základě vydaných exekučních příkazů nebudou vymoženy žádné finanční prostředky, což se také následně potvrdilo. Pokud se jedná o sdělení zaměstnankyně soudního exekutora, která uvedla, že vyrozumění bylo vyhotoveno až dne 11. 7. 2011, soudní exekutor poukazuje na skutečnost, že v době, kdy byla zaměstnankyně dotazována, neměla k dispozici příslušné spisy (ty si již dříve vyžádalo ministerstvo spravedlnosti) a vycházela pouze ze spisového přehledu, v němž je uvedeno pouze datum založení předmětné listiny. Pro úplnost pak soudní exekutor uvádí, že on sám obvykle není tím, kdo osobně vyhotovuje jednotlivé písemnosti či do spisů zakládá příchozí poštu. To činí jeho zaměstnanci, kteří jsou pravidelně proškolení a poučováni. Je však nad síly soudního exekutora kontrolovat každý dílčí krok jeho zaměstnanců.

Ke skutku 7 kárné žaloby předně kárně obviněný soudní exekutor uvádí, že ke kárným žalobcům kritizované praxi přistoupil po dlouhodobých negativních zkušenostech s dražiteli, kteří se dostavovali pouze několik minut před zahájením dražebního jednání a tím mařili zahájení dražby v čase uvedeném v dražební vyhlášce. Kárně obviněný má za to, že podmínky, jimiž je stanovena lhůta k prezenci, respektive zaplacení dražební jistoty, nikoho neznevýhodňují, neboť jsou předem uvedeny v dražební vyhlášce. Ustanovení § 336h o. s. ř. je pak třeba vykládat zejména tím způsobem, že jistotu nelze složit po zahájení dražebního jednání. V případě exekuční dražby nemovitosti v rámci řízení vedeného pod sp. zn. 55 EX 739/09 měli všichni dražitelé stejné podmínky, které vycházely z dražební vyhlášky. Je tedy logické, že dražitelé, kteří se dostavili až po uplynutí doby vymezené k provádění prezence, nemohli být k dražbě připuštěni. Naopak, pokud by soudní exekutor umožnil účast osobám, které nesplnily řádně všechny podmínky, mohli by se ostatní dražitelé proti tomuto jednání ohradit a případně podat odvolání proti usnesení o příklepu a celou dražbu nemovitosti tím zmařit. Jedná se o jediný případ, kdy v rámci dražeb prováděných soudním exekutorem nedošlo ze zde uvedených příčin k připuštění zájemců k dražbě. Obecně takový postup soudního exekutora nevyvolává žádné problémy a soudní exekutor si je jist, že jednal správně, čemuž nasvědčuje i praxe mnoha jiných soudních exekutorů či dalších subjektů, postupujících při dražbách obdobným způsobem. Podobně jako v případě účtování nákladů za doručování však soudní exekutor od tohoto postupu do skončení kárného řízení upustil. Nadto pak soudní exekutor považuje za nutné uvést na pravou míru jeho údajně nadmíru přátelské vztahy s právním zástupcem oprávněného

pana S. Připouští, že se s Mgr. P. B. osobně zná, nemají však spolu jakékoliv nadstandardní vztahy. Pokud byly soudnímu exekutorovi ze strany právního zástupce oprávněného poskytnuty informace o majetku povinného, považuje soudní exekutor za logické, že takto označený majetek v exekučním řízení postihl. V žádném případě však vztah s Mgr. P. B. neovlivnil jakýmkoliv způsobem dražbu nemovitosti.

V prvním doplnění svého vyjádření ke kárné žalobě kárně obviněný předložil složku jím vydaných usnesení o zastavení řízení, v nichž si účtoval pouze paušální náhrady, nikoliv další částky za osobní doručování, složku usnesení okresních či krajských soudů, z nichž je to rovněž patrné a dále složku soudních rozhodnutí, z nichž jsou zřejmé případy, kdy soudy jeho účtování 50 Kč za osobní doručování akceptovaly jako součást oprávněných nákladů. Dále předložil spisy, z nichž je zřejmé, že v jiných případech spojoval související věci a dále doložil doklady k zavedení elektronické podatelny. K praxi při zasílání písemností navrhl výslech pracovníků exekutorského úřadu. K bodu 7 kárné žaloby poukázal na dražební vyhlášku ze spisu zn. 55 Ex 2238/09, který soudu předložil, a dále poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 181, s tím, že dražební vyhlášku bylo možno napadnout odvoláním.

Ve druhém doplnění svého vyjádření ke kárné žalobě kárně obviněný předložil dražební vyhlášky čtyř různých soudů, čtyř různých exekutorských úřadů a čtyř různých finančních úřadů, z nichž je patrný shodný postup, jaký zvolil v žalovaném případě.

Ve třetím doplnění svého vyjádření ke kárné žalobě kárně obviněný poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2011, č. j. 15 Kse 6/2010 - 54, vylučující postavení kárné odpovědnosti jen na odlišnosti právního názoru exekutora a kárného žalobce; rovněž zdůraznil nezávislost exekutora při rozhodování obdobnou soudcovské nezávislosti.

Toto podání, s poukazem na stejné rozhodnutí kárného soudu, následně znovu doplnil o kopie dražebních vyhlášek vydaných soudy a jinými exekutorskými úřady, složku soudních rozhodnutí posuzujících důvodnost nákladů řízení a složku obsahující kopie obálek, s vyznačením doručení podacím razítkem.

Kárný žalobce replikoval názorem na nesprávnost poukazu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 181, v němž se jednalo o nedostatky příkazů k náhradě exekuce; navíc obsáhle vyslovil svůj nesouhlas s tímto soudním rozhodnutím. Zdůraznil odlišnost postavení soudce a exekutora. Kárný soud již také v minulosti nesprávné účtování nákladů exekuce označil za kárné provinění ve věci sp. zn. 14 Kse 1/2010. K obhajobě spočívající v akceptaci postupu exekutora soudy uvádí, že není zřejmé, zda soudy měly k dispozici informaci o tom, že se jednalo o hromadné doručování. Možnost volby způsobu doručování nemůže být libovůlí, jejímž znakem je volba způsobu, který výrazně zasahuje účastníky. Personální a jiné problémy fungování exekutorského úřadu nemohou exekutora vyvinut z porušování zákonných povinností. Výslovně zpochybňuje vyjádření kárně obviněného k doručování z pověření soudu, neboť zákon rozlišuje doručování v exekučním řízení a doručování písemností vyhotovených soudem, které je součástí tzv. další činnosti exekutora. Exekuční tarif v § 15 odst. 2 jasně vymezuje, kdy lze podle něj účtovat; případy účtované kárně obviněným sem nespádají.

Ustanovení § 50f odst. 3 o. s. ř. je třeba aplikovat v případě jakéhokoliv doručování a administrativa spojená s vyhotovováním doručenek je zohledněna právě v nákladech za osobní doručení; doručenska je přitom rovněž dokladem k účtování této náhrady. K závěru o antedatování úkonů v bodě 6 kárné žaloby dospěl kárný žalobce porovnáním dat a vložení listin do spisu, které je ostatně exekutor povinen zajistit ihned po doručení. Odpovědnost soudního exekutora přitom byla vymezena již v rozhodnutí ze dne 2. 6. 2010, sp. zn. 11 Kse 29/2009. Ke skutku 7 kárné žaloby poukazuje na souvislost projeveného zájmu o draženou nemovitost a výsledek dražby ovlivněný nemožností účasti dalších osob. Srovnání dražeb prováděných podle jiných předpisů nepovažuje za rozhodné.

III.

Splnění předpokladů pro věcné projednání žaloby

Kárný senát nejprve zkoumal, zda návrh na zahájení kárného řízení splňuje předpoklady pro jeho věcné projednání. Kárná žaloba byla podána za účinnosti exekučního řádu ve znění do 31. 12. 2012. Podle § 117 odst. 3 e. ř. musela být kárná žaloba podána do 6 měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo. Do šestiměsíční lhůty se nezapočítávala doba, po kterou se prováděly přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo, nejvýše však v délce dvou měsíců.

Kárný žalobce se o možném kárném provinění dozvěděl při výkonu státního dohledu - kontrole provedené u kárně obviněného 21. a 22. 6. 2011. Kárná žaloba datovaná dnem 9. 12. 2011 byla podána soudu dne 16. 12. 2011, tedy v základní šestiměsíční lhůtě. Subjektivní lhůta tak byla dodržena. Skutky v bodech 1, 2, 4 a 5 byly kárným žalobcem označeny jako trvající; kárný senát sice tento názor nesdílí, nicméně i skutečnost, že se zřejmě jedná o skutky pokračující, z hlediska časového vymezení a vlivu na běh lhůty, nasvědčuje zachování lhůty objektivní, která je zjevně zachována i u skutků 3, 6 a 7.

IV.

Ústní jednání

IV.1. dokazování a skutečnosti zjištěné předběžným šetřením soudu

Kárná žaloba ke skutku 1 poukázala na 46 konkrétních spisů, u skutku 2 na 44 spisů (z nich 42 shodných jako u skutku 1), ke skutku 3 na tři spisy (součástí spisů ke skutku 1), u skutku 4 a 5 na 46 spisů (shodných jako u skutku 1), u skutku 6 na dva spisy (součástí spisů ke skutku 1), a u skutku 7 na jeden spis. Kárně obviněný soudu předložil několik složek s listinami, jak uvedeno v jeho vyjádřeních ke kárným žalobám; k jeho návrhu byly vyžádány tři soudní spisy k bodu 4 kárné žaloby a sám předložil spis svého exekutorského úřadu sp. zn. 55 Ex 2238/09 k bodu 7 kárné žaloby.

S těmito doklady se kárný soud seznámil, přičemž k důkazu konstatoval při jednání následující:

Ke skutku 1, 2, 4, 5 kárné žaloby:

Ve věci sp. zn. 55 Ex 1373/10 byly odeslány součinnostní žádosti označené sp. zn. 55 Ex 688/04 dne 2. 12. 2010, k žádostem byl připojen seznam povinných, jichž se žádost týká, a přijetí žádostí je potvrzeno podacími razítky součinnostních orgánů. V příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 2. 6. 2011 (č. l. 29 spisu) je jako součást výdajů uvedena částka 800 Kč za doručování písemností soudu (doručení usnesení o nařízení exekuce, oprávněnému a povinnému) a za doručení 14 součinnostních žádostí. Ve věci sp. zn. 55 Ex 1575/10, byl průběh zcela shodný, přičemž v příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 20. 12. 2010 (č. l. 16 spisu) je jako součást výdajů uvedena částka 850 Kč za doručování písemností soudu (doručení usnesení o nařízení exekuce, oprávněnému a povinnému) a za doručení 15 součinnostních žádostí. Ve věci sp. zn. 55 Ex 1501/10, byly zaslány součinnostní žádosti označené sp. zn. 55 Ex 1606/06 dne 9. 1. 2012, žádosti byly zaslány do datových schránek a v příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 17. 6. 2011 (č. l. 20 spisu) je jako součást výdajů uvedena částka 800 Kč za doručování písemností soudu (doručení usnesení o nařízení exekuce, oprávněnému a povinnému) a za osobní doručení 14 součinnostních žádostí.

Ve vztahu ke skutku 2 bylo dále zjištěno ze spisů sp. zn. 55 Ex 1820/10, sp. zn. 55 Ex 2823/08 a sp. zn. 55 Ex 510/10, že ve všech případech byly do spisu založeny hromadné součinnostní žádosti vypravené ve věci sp. zn. 55 Ex 672/03, přičemž ve všech případech bylo v příkazech k úhradě nákladů exekuce účtováno osobní doručení těchto žádostí.

Ke skutku 3 bylo ze spisu sp. zn. 55 Ex 955/10 zjištěno, že součinnostní žádosti byly zaslány součinnostním orgánům dne 2. 12. 2010, ve spise sp. zn. 55 Ex 957/2010 dne 14. 1. 2011, a ve spise sp. zn. 55 Ex 954/10 dne 20. 1. 2011; všechny spisy se týkaly povinného M. C. a oprávněné Komerční banky, a. s. Ve všech těchto spisech je v příkazech k úhradě nákladů exekuce účtováno za osobní doručení těchto žádostí po 50 Kč, stejně jako za doručování písemností soudu.

Ke skutku 6 bylo zjištěno, že ve spisech sp. zn. 55 Ex 954/10 a sp. zn. 55 Ex 956/10 jsou založeny datové zprávy ze dne 7. 7. 2011 o doručení vyhlášky Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 7. 2011, zn. 27 Ins 11893/2011-A-2, oznamující zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužníka M. C. V obou spisech je tato zpráva i vyhláška řazena za vyrozuměními o nabytí právní moci exekutorem vydaných příkazů, přičemž vyrozumění jsou datována dnem 7. 7. 2011. Tato vyrozumění jsou v obou spisech ve spisových přehledech řazena k datu 11. 7. 2011 a podle záznamů o doručení do datových schránek byla odeslána dne 12. 7. 2011.

Ke skutku 7 bylo zjištěno ze spisu sp. zn. 55 Ex 739/09 zejména, že dne 9. 4. 2010 bylo vydáno usnesení o nařízení dražebního jednání č. j. 55 Ex 739/09 - 95 (dražební vyhláška), nařizující dražební jednání ve věci povinného J. W. a oprávněného L. S. Dražební jednání bylo nařízeno na den 14. 7. 2010 od 15.45 hodin. V závěru bodu II. vyhlášky je uvedeno upozornění, že prezence účastníků dražby proběhne dne 14. 7. 2010 od 14.45 do 15.15 hodin a že zájemci, kteří se dostaví k prezenci později, se nemohou dražby jako dražitelé zúčastnit. V prezenční listině na č. l. 106 je uvedena účast dražitelky J. S. a záznam, že v 15.20 se dostavili dva muži, kteří uvedli, že se jim zpozdíly hodinky; pro zmeškání nebyli k dražbě připuštěni. Tyto skutečnosti jsou uvedeny i protokole o dražbě

nemovitostí na čl. 107 spisu. Z tohoto protokolu a z usnesení o příklepu (č. l. 108) je zřejmé, že nemovitosti vydražila J. S. V e-mailové korespondenci proběhnuvší mezi exekutorem a P. B., založené na čl. 9 spisu, je uvedeno upozornění P. B. na účty povinného a na jeho nemovitosti s tím, že podíl v obchodní společnosti „Pila“ by rád koupil pan S.

Kárný soud provedl důkaz i následujícími listinami z dokladů předložených k důkazu kárně obviněným:

- ze tří složek obsahujících 68, 15 a 26 usnesení kárně obviněného o zastavení exekuce, v nichž nepožadoval náklady za osobní doručení, soud konstatoval 9 usnesení,
- ze tří složek obsahujících 11, 85 a 46 usnesení okresních soudů o zastavení exekuce, v nichž exekutor neúčtoval náhrady za osobní doručování, soud konstatoval 10 usnesení a s nimi spojených vyúčtování exekutora,
- ze složky obsahující 20 usnesení kárně obviněného o zastavení exekuce, v nichž nepožadoval žádnou náhradu nákladů, soud konstatoval 3 usnesení,
- ze dvou složek obsahujících 58 a 11 usnesení okresních a krajských soudů o zastavení exekuce, v nichž byly exekutorovi soudem přiznány náklady osobního doručování, soud konstatoval usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 8. 2006, sp. zn. 12 Co 414/2006, Okresního soudu v Chomutově ze dne 29. 11. 2006, č. j. Nc 4332/2003-29, Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 2. 2005, č. j. 8 Co 2638/2004 - 70 a Okresního soudu v Chebu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 16 Nc 5607/2004,
- ze složky obsahující 6 rozhodnutí okresních soudů v řízení o námitkách, jimiž bylo akceptováno účtování za osobní doručení písemností exekutorem, soud konstatoval usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 17. 3. 2011, č. j. 13 EXE 7568/2010 - 25.

Soud dále provedl důkaz spisy vyžádanými k návrhu kárně obviněného, zejména usnesením Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 12. 11. 2010, č. j. 8 EXE 756/2010 - 33, usnesením Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 19. 9. 2006, č. j. 27 Nc 2659/2006 - 15 a usnesením téhož soudu ze dne 24. 5. 2011, č. j. 13 Nc 16445/2009 - 41. Ve všech případech z příkazů k náhradě nákladů exekuce vydaných kárně obviněným je zřejmé, že v nákladech účtoval jak osobní doručení písemností z pověření soudu, tak osobní doručení součinnostních žádostí. V označených usneseních soudy tyto náklady výslovně akceptovaly jako zákonné.

Dále soud konstatoval předložení složky obsahující fotokopie obálek s různými podacími razítky (ke skutku 5). Ke skutku 7 kárně obviněný předložil spis svého exekutorského úřadu sp. zn. 55 Ex 2238/09, z něhož byla k důkazu čtena dražební vyhláška z č. l. 107, obsahující shodné pravidlo k omezení účasti dražitelů jako ve spise, který je předmětem žaloby. K tomuto skutku kárně obviněný dále předložil několik dražebních vyhlášek jiných exekutorů (např. Praha 2, Třebíč, Brno-město, Bruntál, Přerov, Svitavy) a okresních soudů (např. Prachovice, Karlovy vary, Praha - východ), rovněž vymezujících odlišně dobu splatnosti jistoty a zahájení dražby.

IV. 2. vyjádření účastníků řízení

IV. 2. a) Pověřená pracovnice kárného žalobce poukázala na důvody kárné žaloby a na své písemné vyjádření k obhajobě kárně obviněného. K listinným důkazům předloženým kárně obviněným uvedla, že řada z nich se týká případů zastavení exekučního řízení, kde je skutkový stav jiný, než v případech, v nichž exekutor nesprávně účtoval osobní hromadné doručení, či doručování z pověření soudu. Pokud jde o předložená soudní rozhodnutí, namítla, že soudci bez uvážení opisují vyúčtování od exekutorů a hromadné žádosti ani nemohou z exekučního spisu či z vyúčtování seznat. Nesprávné účtování nepovažuje za odlišný právní názor, který by mohl exekutora vyvinut, neboť znění vyhlášky je nesporné; ostatně tento soud ve věcech sp. zn. 15 Kse 9/2012, sp. zn. 15 Kse 15/2012 a 15 Kse 2/2013 rozhodnutím ze dne 27. 5. 2013 uznal, že se exekutorka dopustila kárného provinění mj. i nesprávným účtováním částek 50 Kč za osobní doručování. Ke skutku 6 připomněla, že není podstatné, že nesprávný postup neměl přímé důsledky vůči účastníkům řízení. Ke skutku 7 naopak následek spočívající v nepřipuštění dvou zájemců k dražbě zdůraznila, a byť akceptuje nezbytnost organizačních opatření k dražbě, nemohou takto vyústit.

IV. 2. b) Kárně obviněný ve svém vyjádření rovněž odkázal na svá písemná vyjádření a na spisy a listiny, které soudu předložil.

Ve své výpovědi pak uvedl, že účtování částek 50 Kč za osobní doručování, hromadná doručování a doručování z pověření soudu považoval za správné. Osobní doručování je jedním z přípustných způsobů doručování a při nákladech za doručování poštou je považoval za vhodnější. Soudy jeho postup akceptovaly, přičemž z jeho vyúčtování či z příkazů k úhradě nákladů exekuce v námitkových řízeních, mohly seznat, co bylo předmětem doručování. Pokud jde o spojování souvisejících věcí (skutek 3), měli jeho zaměstnanci pokyn ke spojování, nicméně ne vždy je to vhodné. Ostatně zákon neukládá spojení věcí jako povinnost. Vyhотовování doručenek (skutek 5) při osobním doručení součinnostních žádostí nepovažoval za nezbytné, když takové doložení doručení těchto žádostí nemá v řízení žádný velký význam. Podobné písemnosti doručují i jiné orgány tak, že se spokojí s podacím razítkem. U skutku 6 žaloby uznává pochybení, k němuž došlo pozdním založením soudní vyhlášky do spisů v důsledku dovolených a vyššího vytížení odpovědné pracovnice. Z toho důvodu také byla předmětná vyrozumění odeslána později, stejně jako došlo k odlišnému záznamu ve spisovém přehledu od faktického vypravení. Toto pochybení nemělo žádné důsledky vůči účastníkům, ani nezasáhlo do insolvenčního řízení, neboť u povinného nic k vymození nebylo, což bylo zřejmé již dříve z průběhu řízení. Nešlo tedy o snahu vymoci peníze na pohledávku na úkor insolvenčního řízení. Ke skutku 7 zdůraznil nezbytnost časového omezení možnosti složit jistotu z praktických důvodů, přičemž takto v praxi postupují i jiní exekutoři či soudy. Osobní vazby neměly na průběh dražby žádný vliv, korespondence s oprávněnými či jejich zástupci je v řízeních běžná. Poukázal na jím předložený spis k jiné dražbě, kde postupoval shodně a kde nemůže být z osobního ovlivnění podezírán. Jiný postup by naopak vedl ke stížnostem dražitelů dodrživších podmínky dražební vyhlášky. Kárně obviněný rovněž upustil od návrhu na výslech pracovníků exekutorského úřadu.

V rámci využití práva posledního slova kárně obviněný uvedl, že žalované postupy považoval za řádné a odpovídající právním předpisům. Pokud pochybil, šlo o jednání méně závažné a dopustil se jej neúmyslně.

IV. 3. skutečnosti zjištěné k osobě kárně obviněného

Z evidence Nejvyššího správního soudu vyplynulo, že kárně obviněný již byl tímto soudem projednáván a rozhodnutím ze dne 27. 9. 2012, č. j. 14 Kse 1/2012 - 117, byl zproštěn kárné žaloby podané ministrem spravedlnosti pod č. j. 256/2011-OD-ENA/35.

V.

Posouzení věci kárným senátem

V.1. rozhodné právo

Kárný senát se v první řadě zabýval otázkou, jaké znění zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), je pro posouzení věci rozhodné. Exekuční řád byl totiž v ustanoveních upravujících kárnou odpovědnost výrazně novelizován zákonem č. 396/2012 Sb., účinným od 1. 1. 2013. Přechodná ustanovení obsažená v čl. IV. odst. 1 stanoví, že se zahájená řízení dokončí podle dosavadních předpisů. Kárné řízení spočívá v posouzení odpovědnosti za porušení právních či stavovských předpisů, při němž se postupuje přiměřeně podle zákona č. 7/2002 Sb. a podle trestního řádu. Odpovědnost exekutora plyne z hmotněprávního předpisu, kterým je exekuční řád. Časovou působnost, ač její úpravu exekuční řád výslovně neobsahuje, je třeba ve smyslu uvedeného přechodného ustanovení vnímat obdobně jak je to běžné i u jiných předpisů upravujících trestání. Tak např. trestní zákoník stanoví v § 2 odst. 1, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl trestný čin spáchán; podle pozdějšího zákona se postupuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Tato zásada je zakotvena i v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Přesto, že kárné řízení není řízením trestním, musela by být i v něm tato zásada respektována. V daném případě novela provedená zákonem č. 396/2012 Sb. je ve svém celku i v jednotlivých ustanoveních upravujících kárná opatření výrazně přísnější, než tomu bylo doposud. Z toho všeho je třeba dovodit, že o kárné žalobě je nutno rozhodovat podle exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012.

V.2. posouzení odpovědnosti

Kárný senát při posouzení odpovědnosti soudního exekutora vycházel z dosavadní soudní judikatury, z níž konstantně plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci – specificky moci soudní, již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací – na soudní exekutory. Jimi jsou sice fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekučního řádu vymezena poměrně přísně. Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutora je jednání, kterým závažně nebo opětovně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce, nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně

narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání popsané intenzity či opětovnosti, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je ovšem třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu [blíže viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 417 a násl.].

Kárný soud při svém rozhodování v této věci rovněž vycházel ze závěrů Policie ČR, a to z usnesení PČR - Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje ze dne 22. 10. 2012, č. j. KRPK-17163-84/TČ-2012-190080, o odložení trestní věci podezření ze spáchání zločinu pletichy při veřejné dražbě a ze sdělení téhož orgánu ze dne 22. 5. 2013, č. j. KRPK-15945-4471/TČ-2012-190080, o odevzdání trestní věci podezření ze spáchání přečinů zneužití pravomoci úřední osoby a přečinu podvodu ke kárnému projednání. Kárný soud ovšem o kárných proviněních rozhoduje na základě kárné žaloby podané kárným žalobcem; závěry policie pro toto řízení mají význam potud, že je najisto postaveno, že žalovaná jednání nejsou trestným činem.

Podle § 2 exekučního řádu je exekutor při exekuční činnosti vázán jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy, rozhodnutími soudu. Kárným proviněním podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu je závažné nebo opětovné porušení povinnosti stanovené právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory.

Ve vztahu ke skutkům 1, 2, 4, kárné žaloby je z tohoto ustanovení třeba zdůraznit vázanost exekutora rozhodnutím soudu. Taková vázanost je vlastní všem hierarchickým rozhodovacím procesům a je přímá v té které konkrétní věci. Současné však soudní rozhodnutí ovlivňují výklad práva ve skutkově a právně obdobných věcech a zakládají tak určitou předvídatelnost rozhodování. To znamená, že soudy nižších stupňů, či soudní exekutoři, instančně vyšší rozhodnutí ve skutkově a právně obdobných případech ve svém rozhodování následují, nebo jsou povinny výslovně zdůvodnit, proč tak nečiní. Jen tak je možno naplnit požadavek, aby ve shodných věcech bylo rozhodováno shodně, a aby účastníci řízení nemuseli stále znovu využívat opravných prostředků k tomu, aby dosáhli předvídatelného rozhodnutí. Respektování soudních rozhodnutí exekutorem je o to významnější tam, kde existuje ustálená soudní judikatura. Kárné řízení pak postihuje případy, kdy exekutor z takto ustálené rozhodovací praxe extrémně vybočí. Nejvyšší správní soud již v rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 – 182 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) vyslovil, že exekutora nelze postihovat za jeho právní názory a dále uvedl, že „soudní exekutor by měl být kárně odpovědný za své excesivní přehmaty, pod něž lze jistě podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem“. Stejně tak v rozhodnutí ze dne 19. 5. 2011, č. j. 15 Kse 6/2010 – 54, kárný soud vyslovil, že kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že zastává právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, má-li oporu v relevantní judikatuře civilních soudů. Tento kárný senát např. v rozhodnutí ze dne 31. 7. 2012, č. j. 14 Kse 10/2011 – 132, uznal kárně obviněného vinným nesprávným určováním odměn tam, kde existoval jednoznačný výklad právního předpisu a exekutor jej vědomě neaplikoval, a naopak jej

zprostil viny tam, kde exekutor užil vlastní úvahy při posouzení účelnosti určitých nákladů a tato úvaha nebyla nijak excesivní.

Kárný žalobce ovšem podrobil kritice soudní rozhodování o nákladech exekutora spojených s hromadným osobním doručováním a s doručováním písemností soudu exekutorem. K tomu lze jen konstatovat, že kárné řízení ve věcech exekutorů není a nemůže být nástrojem ke změně soudní judikatury, s níž se dohledový orgán neztotožňuje.

V.2. a) skutek 1 kárné žaloby

V těchto případech bylo kárně obviněnému kladeno za vinu, že osobně doručoval žádosti o součinnosti a účtoval za doručování částku 50 Kč za každé takové doručení a že tak činil i poté, kdy byl povinen doručovat písemnosti do datových schránek.

Doručování je pro exekuční řízení výslovně upraveno v § 56 exekučního řádu; jeho znění se v rozhodné době měnilo. Do 1. 7. 2009 dávalo exekutorovi možnost doručovat osobně, prostřednictvím svého zaměstnance, anebo poštou či jiným přepravcem. Znění tohoto ustanovení doznalo podstatné změny od 1. 7. 2009, kdy do textu byla vložena možnost doručování prostřednictvím veřejné datové sítě. V průběhu celého rozhodného období však existovala možnost osobního doručování jako jedna z alternativ, již mohl exekutor užít podle svého uvážení. Založilo-li ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, povinnost doručovat jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky (jiné osobě, pokud ji má zřízenou), pak ustanovení § 17 odst. 2 téhož zákona ponechalo nedotčeno pořadí způsobu doručování stanovené zvláštním zákonem; zde je jím třeba rozumět exekuční řád a jeho ustanovení § 56. Využíval – li kárně obviněný osobní doručování písemností i po datu 1. 7. 2009, nešlo o porušení zákona. Kárný soud nesdílí názor kárného žalobce, že kárně obviněný byl povinen postupovat podle § 45 odst. 2. občanského soudního řádu a přednostně doručovat do datové schránky. Ustanovení § 10 odst. 1 vyhl. č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, sice v § 10 odst. 1 stanoví, že při doručování se postupuje podle občanského soudního řádu, ovšem toto ustanovení lze aplikovat jen nad rámec vlastní úpravy exekučního řádu, zde § 56.

Vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora (...), exekuční tarif, upravuje v § 15 náhradu za doručování písemností a kromě hotových výdajů připouští i účtování paušální částky 50 Kč za doručení jedné písemnosti. Je-li kárným žalobcem spatřováno porušení tohoto předpisu proto, že účtování této částky bylo v rozporu se zájmem na ochraně práv účastníků včetně zásahu do jejich ústavních práv, je třeba poukázat na skutečnost, že tento způsob účtování byl akceptován soudy. Z tohoto hlediska nejsou podstatná rozhodnutí exekutora, v nichž tuto částku neúčtoval, ani soudní rozhodnutí s nimi spojená, či soudní rozhodnutí o zastavení exekučního řízení; jde o typově jiná rozhodnutí, než jsou předmětem žaloby. Kárně obviněný však současně předložil desítky soudních rozhodnutí vydaných v průběhu celého dotčeného období, v nichž byla v náhradě nákladů výslovně akceptována částka 50 Kč za osobní doručování, a to jak v době před 1. 7. 2009, tak po tomto datu.

Poukazoval-li kárný žalobce na jiná soudní rozhodnutí, zejména na výše označená rozhodnutí senátu 15 Kse ze dne 27. 5. 2013, kárný senát se touto argumentací zabýval. V každém jednotlivém případě je třeba vždy posuzovat veškeré skutkové okolnosti žalovaných skutků, jakož i obhajobu kárně obviněného. V žalobcem označených případech byly skutky v kárné žalobě vymezeny tak, že exekutorka porušila povinnost řídit a kontrolovat své pracovníky a navíc svou odpovědnost uznala. V nyní posuzovaném případě byl exekutor žalován tak, že se měl sám dopustit žalovaných skutků – tento rozdíl ovšem nebyl pro kárný senát podstatný, neboť k posouzení osobní odpovědnosti exekutora nepřistoupil z důvodu, že ten v rámci své obhajoby doložil, že jeho způsob účtování nákladů byl soudy akceptován.

Za dané situace tedy kárný soud dospěl k závěru, že postup kárně obviněného nebyl porušením zákona zakládajícím kárnou odpovědnost; proto vyslovil, že žalovaný skutek není kárným proviněním.

V.2. b) skutek 2 kárné žaloby

Zde bylo kárnou žalobou kladeno kárně obviněnému za vinu, že žádosti o součinnost prováděl vždy pro několik povinných současně a za takové doručení si účtoval částku 50 Kč ve věci každého z povinných, na jejichž majetek se dotazoval. Kárně obviněný uvedl, že si právní předpis takto vykládal. Ustanovení § 15 odst. 2 exekučního tarifu však skutečně, jak je uvedeno v žalobě, stanoví, že částku 50 Kč lze účtovat za doručení jedné písemnosti. Jednoznačnost této úpravy však budí pochybnost, zda bere v úvahu tzv. hromadné žádosti, neboť při striktním dodržení tohoto ustanovení vyvstává otázka, kterému z povinných by tato částka měla být dána k tíži. Je tak zřejmé, že dané ustanovení bylo nutno podrobit výkladu. Za situace, kdy soudy v řadě kárně obviněným předložených rozhodnutí akceptovaly účtování náhrady vůči každému povinnému, je třeba toto považovat za konstantní soudní výklad.

Namítá-li kárný žalobce, že soudům nebylo zřejmé, že se jedná o doručování hromadných žádostí, nelze mu přisvědčit. Soudy nepochybně rozhodují o správnosti účtované náhrady nákladů exekučního řízení na základě skutečností zřejmých ze spisu. Jak bylo zjištěno, kárně obviněný zakládal tzv. hromadné žádosti do spisu všech povinných, jichž se žádost týkala, přičemž pouhým srovnáním spisových značek bylo zřejmé, že se jedná o žádosti vypravené v jiných spisech. Táž skutečnost byla zřejmá i z toho, že k textu žádosti byl připojen seznam povinných. Nelze přisvědčit spekulaci kárného žalobce o nedostatečném zkoumání skutkových okolností rozhodujícími soudy.

Za dané situace nelze ani tento žalovaný skutek považovat za kárné provinění.

V.2. c) skutek 4 kárné žaloby

Kárný soud tento skutek vyhodnotil v návaznosti na skutky 1, 2 žaloby, neboť se jedná o obdobné jednání. Zde bylo kárnou žalobou kárně obviněnému kladeno za vinu, že účtoval odměnu ve výši 50 Kč za doručování písemností, které nebyly písemnostmi doručovanými z pověření soudu. Je pravdou, že v příkazech k úhradě nákladů exekuce kárně obviněný takto účtoval případy doručení soudních rozhodnutí vydaných v rámci

exekučního řízení, přičemž tento náklad opíral o § 18 odst. 1 exekučního tarifu. Toto ustanovení však upravuje odměnu ve výši 50 Kč za doručování písemností z pověření soudu v rámci jiné činnosti exekutora konané na základě pověření soudu - je zde tedy vazba na ustanovení § 76 exekučního řádu.

I s tímto žalovaným skutkem však souvisí desítky soudních rozhodnutí předložených kárně obviněným, v nichž soudy výslovně doručení soudních exekučních rozhodnutí doručovaných exekutorem v rámci exekučních řízení akceptovaly jako doručování z pověření soudu. V rozhodnutích soudů jsou přitom zpravidla výslovně označeny písemnosti, k nimž soud tuto odměnu vztáhl, a to včetně označeného ustanovení exekučního tarifu.

I zde je tedy třeba konstatovat, že kárně obviněný měl svůj právní názor na účtování odměny podložený konstantní soudní judikaturou a jeho jednání proto nenaplňuje znaky kárného provinění.

V.2. d) skutek 3 kárné žaloby

K tomuto skutku je třeba v první řadě uvést, že je zčásti obsažen ve skutku 1 kárné žaloby. Spisy zn. 55 Ex 954/10, 55 Ex 955/10, 55 Ex 956/10 a 55 Ex 957/10 jsou totiž výslovně uvedeny ve výčtu spisů, v nichž se měl kárně obviněný dopustit osobního doručování a za ně účtovat po 50 Kč, jak je žalováno i ve skutku 3 kárné žaloby.

K posouzení tak zbývá žalobcova výtky, že v rozporu s § 112 o. s. ř. kárně obviněný nespojil řízení v případě shody povinného i oprávněného ve věcech sp. zn. 55 Ex 954/10, sp. zn. 55 Ex 955/10 a sp. zn. 55 Ex 957/10, a že v každé zvlášť zasílal součinnostním subjektům žádosti ke zjištění majetku povinného.

Občanský soudní řád lze v exekučním řízení použít v mezích § 52 odst. 1 exekučního řádu; úprava spojení věcí podle § 112 odst. 1 o. s. ř. tak přichází v úvahu. Podle tohoto ustanovení může soud v zájmu hospodárnosti řízení spojit ke společnému řízení věci, které byly u něho zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků řízení. Nejedná se tedy o povinnost, ale o možný postup soudu, pokud k tomu shledá podmínky. Ani ve vazbě na § 46 odst. 1 exekučního řádu příkazující exekutorovi postupovat rychle a účelně, nelze dospět k závěru, že nespojením souvisejících věcí byl porušen zákon.

Nakonec tak z tohoto skutku zůstává jen skutečnost, že v krátkém časovém období kárně obviněný v různých spisech zaslal součinnostním orgánům žádosti o součinnost ohledně téhož povinného. Takový postup byl jistě zbytečný a neúčelný, neboť úkony provedené v jednom ze spisů mohly být užity i ve dvou ostatních. Formálně tak došlo k porušení povinnosti stanovené v § 46 odst. 1 e. ř. Ač kárně obviněný nejednal účelně, nedosahuje jeho jednání intenzity závažnosti předpokládané ustanovením § 116 odst. 2 písm. a) e. ř.

Ze všech těchto důvodů se ani v případě skutku 3 kárné žaloby nejedná o kárné provinění.

V.2. e) skutek 5 kárné žaloby

Kárně obviněnému zde žaloba kladla za vinu, že v případech osobního doručování součinnostních žádostí nebyly vyhotovovány doručenky podle § 50f odst. 3 o. s. ř. s náležitostmi stanovenými v § 50g o. s. ř. V první řadě je třeba žalobci vytknout, že, ač označil jako porušená výše uvedená ustanovení občanského soudního řádu, nevzal v úvahu rozdílné znění před a po datu 1. 7. 2009. Lze však konstatovat, že po celé rozhodné období platila povinnost vyhotovovat doručenky se stanovenými náležitostmi a že i tato ustanovení jsou v exekučním řízení použitelná podle § 52 odst. 1 exekučního řádu.

Občanský soudní řád upravuje otázky doručování velmi obsáhle, a to zejména ve vztahu k účastníkům řízení. Průkaz takového doručení má velký význam, zejména je-li s ním spojen právní následek, je-li od doručení odvozována právní moc rozhodnutí, určité právo či povinnost. V žalovaných případech se však jednalo o doručování součinnostních žádostí, kde význam doručení spočíval pouze v dokladu o tom, že exekutor činil úkony ke zjištění majetku povinného a nebyl nečinný. Za takové situace kárný soud považuje označení písemností podacím razítkem součinnostních orgánů za dostačující. Nesdílí ani názor kárného žalobce, že právě náročnost spojená s vyhotovováním doručenek je důvodem zpoplatnění osobního doručování.

Nevyhotovování doručenek s náležitostmi stanovenými občanským soudním řádem při doručování součinnostních žádostí nedosahuje intenzity kárného provinění.

V.2. f) skutek 6 kárné žaloby

Žalovaný skutek byl prokázán a kárně obviněný také uznal, že došlo k pochybení, byť je omlouval vyšší vytížeností odpovědné pracovnice v době dovolených. K porušení povinnosti neprovádět exekuci vyplývající z § 46 odst. 6 e. ř. tedy došlo. Z obou spisů exekutorského úřadu je zřejmé, že k zařazení vyhlášky o prohlášení insolvence došlo opožděně a kárně obviněný i věrohodně vysvětlil rozpor mezi evidenčním záznamem ve spisových přehledech a dokladem o odeslání vyrozumění o nabytí právní moci exekučních příkazů. Oproti tomu kárný soud nevzal za prokázané, že kárně obviněný vyrozumění antedatoval a takto postupoval úmyslně ve snaze odejmout majetek povinného z dispozice insolvenčního řízení; tomu ve spise nic nenasvědčuje. Ostatně § 46 odst. 6 e. ř. rovněž ukládá exekutorovi vydat insolvenčnímu správci výtěžek exekuce – tj. žalobcem tvrzený následek zákon vylučuje. V daném případě, podle názoru kárného soudu, došlo k opožděnému založení vyhlášek do spisů, tedy k chybě, která vedla k nesprávnému postupu.

Pochybení, s přihlédnutím k veškerým okolnostem případu, nedosahuje intenzity kárného provinění. Proto kárný soud považoval za nadbytečné zjišťovat, zda toto pochybení zavinil exekutor či jiná osoba, protože by to na výsledek nemělo žádný vliv.

V.2. g) skutek 7 kárné žaloby

V tomto bodě kárné žaloby bylo kárně obviněnému kladeno za vinu, že v rozporu se zákonem vymežil v dražební vyhlášce možnost účasti na dražbě a ve shodě s dražební vyhláškou pak nepřipustil účast v dražbě dvěma osobám, které se dostavily po časovém limitu vymezeném v dražební vyhlášce. V důvodech kárné žaloby pak zdůraznil e-mailovou korespondenci mezi exekutorem a právním zástupcem oprávněného, jehož manželka následně nemovitosti vydražila jako jediná dražitelka.

Předně kárný soud této korespondenci nepřiznal důkazní hodnotu ve vztahu k záměru zajistit oprávněnému, resp. jeho manželce, úspěch v dražbě. Kárně obviněný vysvětlil důvod korespondence a předložil jiný případ dražby dokládající, že dražební vyhlášky vždy formuluje tímto způsobem, a to z organizačních důvodů. Poukázal i na obdobný postup jiných exekutorů i soudů; tyto důkazy ovšem soud nepovažoval za podstatné, neboť z nich neplynulo, že by vedly k nepřipuštění k dražbě, jak se stalo v tomto případě.

Podle § 336h odst. 2 o. s. ř. se dražby může zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu. Jazykovým výkladem tohoto ustanovení lze dospět k závěru, že omezuje účast v dražbě pouze na osoby, které před zahájením zaplatily jistotu. Výkladu kárného žalobce, že každý má právo zaplatit jistotu do zahájení dražby, ovšem nelze plně přisvědčit. Podmínky a organizace dražby jsou totiž upraveny i dalšími ustanoveními – tak z § 336b odst. 2 písm. e) o. s. ř. plyne, že výše jistoty a způsob jejího zaplacení musí být uvedeny ve výroku usnesení o nařízení dražby, z § 336 e odst. 2 o. s. ř. pak plyne, že dražební jistota musí být zaplacená do pokladny soudu nebo na jeho účet, přičemž se tak musí stát před zahájením dražby. Vzhledem k tomu, že dražbu lze podle § 336d o. s. ř. uskutečnit i v místě nemovitosti nebo na jiném vhodném místě, je obtížné představitelné, že by někdo mohl složit jistotu do pokladny soudu těsně před zahájením dražby a současně se této dražby zúčastnit; podle výkladu kárného žalobce by to však mělo být možné. Je tak třeba uzavřít, že nejen jazykový výklad, ale i smysl ustanovení § 336h odst. 2 o. s. ř. necílí k umožnění přístupu k dražbě tomu, kdo se dostaví před jejím zahájením, aniž splnil ostatní podmínky dražby. V daném případě byla dražba nařízena s dostatečným časovým předstihem, její podmínky byly jednoznačné a naopak je třeba přisvědčit kárně obviněnému, že výjimka z dražebních podmínek by mohla založit nerovnost vůči osobám, které podmínky splnily. Právní názor kárně obviněného tak není vybočením z možného a logického výkladu dotčených ustanovení.

Proto i zde kárný soud naznal, že se nejedná o kárné provinění.

VI. Závěr

Kárný soud tak dospěl k závěru, že v žádném ze žalovaných skutků nedošlo k naplnění podmínek § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, a proto podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. (§ 121 e. ř.) kárně obviněného zprostil kárné žaloby v plném rozsahu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu